1846. N°. 13.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag avond uit.

VRIJDAG, 30 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 Januarij.

De loting voor de Nationale Militie zal hier plaats hebben op Woensdag en Donderdag den 4den en 5den Maart. De kosten op de loting vallende, zullen bij besluit van Gedeputeerde Staten, geheel ten laste der gemeente komen, in welke zij plaats heeft.

— Van alle kanten wordt de buitengewone zachtheid van den tegenwoordigen winter gemeld, die als eene vergoeding voor de langdurigheid des vorigen is. Het verschijnsel is niet vreemd, gelijk wij met een paar voorbeelden uit de vorige eeuw zullen bewijzen.

De winter van 1754—1755 was langdurig en streng. Het volgende jaar wordt gemeld: »zoo langdurig de vorst was in den winter van den verleden jare, zoo gering is dezelve nu geweest, en het thans verloopen wintersaizoen, dat in deze dagen tot zijn einde neemt, is de lucht zoo zacht geweest, dat, zoo langen het winter heeft moeten nemen, zoo veel ijs niet gezien is, dat men daarin overzoo behoorlijk kunnen doopen, en de weiniger nachtvorsten, die men gehad heeft, vertoonden de wateren niet zoo gestremd, of de zachtheid der lucht des daags deed alles weder verdwijnen, soo dat wij niet behoeven te herinneren, dat de vaart in het geheel door geen ijsgang of stremming der wateren is belemmerd geworden (*). (*Nederl. Jaarb.* 1756 bl. 126.)«

De strenge en langdurige winter van het jaar 1794—1795 is nog in het aandenken van sommigen. Hij maakte den overtogt der Fransche legers over onze rivieren gemakkelijk. De volgende van het jaar 1796 was dus te zachter. »Vele zeer zachte winters heeft men ondervonden (meldt de *Konst- en Letterbode* 5 Febr.) doch geen maand Januarij zal gelijk zijn aan de laatst afgeloopene; geen nachtvorst zelfs en geen sneeuw en een zoodanige graad van warmte, dat op den 31sten Jan. open Fransche bloesem in de open lucht is gezien, en dat meer dan eene soort van veldbloemen, zoo als paardebloemen, madalieven enz., in het veld hier en daar bloeijen.« — Vervolgens wordt opgegeven (12 Febr.) »dat op den 25sten Jan. twee vroege tulpen in vollen bloei van den open grond zijn afgesneden, en dat men er meer zou hebben kunnen snijden.« Ook wordt er medegedeeld een versje, dat op den 8sten Jan. 1796 door een Landman van even buiten Haarlem met een schaapje van graasje boter aan zijne klanten ten geschenke gezonden:

De vrugtbre hemeldaauw gaf aan natuur het leven
Tot in het barst' saizoen het gure jaargetij.
't Was onder Wijk aan Duin. Wie vond het ooit beschreven
Dat men in Louwmaand zag het melkvee in de wei?
Wie mogt in dit gewest dit meer dan nu aanschouwen?
Ik denk, en wel met regt, voorzeker niemand niet.
Laat dit o sterveling, u steeds op God doen bouwen,
Verheugen, wen ge, als nu, zijn Alvermogen ziet. (*P. C. C.*)

— In de *Staats-Courant* van gisteren leest men een uitvoerig stuk, hierop nederkomende, dat de Regering, na zijn beraad, het minder nuttig had geoordeeld, om pooter-aardappelen van buitenslands te laten komen en voor onze landgenooten verkrijgbaar te stellen, doch dat zij echter door tusschenkomst van hare Consuls eene beperkte hoeveelheid pooters had doen ontbieden tot het nemen van proeven, en bovendien bestellingen gedaan had op buitenlandsch aardappelen-zaad. Dat er insgelijks pogingen aangewend zijn tot het bekomen van mais of Turksche welt tot zaaikoren. Zoodra het bestelde zal aangekomen zijn, zullen de Gouverneurs het ter beschikking der commissien van landbouw stellen, die het kosteloos aan bekwame landbouwers zullen uitdeelen.

— Volgens officiele opgaven bestond de Nederlandsche koopvaardij-vloot, op ultimo December 1844, uit 1815 schepen, metende 181,819 lasten.

In 1845 zijn er 81 nieuw aangebouwde schepen in de vaart gekomen, metende te zamen 5053 lasten, waardoor het opgemelde getal schepen opgeklommen is tot 1896; te zamen inhoudende 186,872 lasten.

Intusschen zijn, volgens de in den loop van het jaar 1845 ingekomen berigten, door verongelukking, stooping en buitenlandschen verkoop, buiten de vaart geraakt 27 vaartuigen, metende 1686 lasten.

De Nederlandsche koopvaardij-vloot bestond derhalve op den 31sten December 1845 uit 1869 schepen, inhoudende 185,186 lasten, en is dus gedurende het jaar 1845 vermeerderd met 54 schepen, inhoudende 3367 lasten.

Onder de in 1845 nieuw in de vaart gekomen schepen bevinden zich, als volgt:

1 fregat,	metende	379 lasten,
7 barken,	»	1586 »
2 brikken,	»	212 »
5 schoonêrs,	»	413 »
35 koffen,	»	1734 »
31 smakken, tjalken,	»	732 »

terwijl zich onder de buiten de vaart gestelde schepen bevinden:

1 fregat,	metende	169 lasten,
1 bark,	»	193 »
1 brik,	»	204 »
1 hoogaarsjacht,	»	112 »
16 koffen,	»	805 »
1 smak,	»	36 »
en 6 tjalken,	»	170 »

De vaart onder Nederlandsche vlag is, voor zooveel de *beladen* scheepvaart betreft, in 1845, bij vergelijking met 1844, weder vermeerderd, als:

bij inklaring met 286 schepen en 19,064 tonnen,
en bij uitklaring van 150 schepen en 20,757 tonnen.

Ook de vaart onder vreemde vlag, de in- en uitklaringen te zamen genomen, heeft in 1845 eene vermeerdering opgeleverd van 33,697 tonnen.

's GRAVENHAGE, 28 Januarij.

Bij een besluit des Konings, dezer dagen genomen, is aan den Heer J. Ewijk, op het daartoe door hem gedaan verzoek een eervol ontslag verleend als Amanuensis van de Commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer, en is als Secretaris dier Commissie benoemd de Heer van Gennep, lid der Commissie. Deze benoeming is op voordragt der Commissie geschied. De tweede candidaat, die voor die betrekking in aanmerking was gekomen, was de Heer Eyssell, Commies bij het Departement van Binnenlandsche zaken. Deze heeft in de Commissie vijf stemmen bekomen, terwijl de Heer van Gennep er zes op zich heeft vereenigd.

— Heden ochtend vroeg heeft de treurige plegtigheid van de ter aardebestelling van het lijk van den jeugdigen Prins, Zoon van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, plaats gehad.

Over vijf ure zette de trein zich in beweging, bestaande uit de lijkkoets met 8 paarden bespannen, aan welke van weêr zijden een lakkei ging.

Deze koets werd door eenige andere rijtuigen gevolgd, waarin de Adjudanten van Z. K. H. waren geplaatst.

De trein werd voorafgegaan, en gesloten door een escadron lansiers.

Een uur nadat dezelve de Residentie, buiten omgaande naar de Delftsche zijde verlaten had, begaf zich Z. K. H. Prins Frederik naar Delft, om tegenwoordig te zijn bij de stille bijzetting van een zoo geliefd pand in den vaderlijken grafkelder, nadat alvorens de kist met het Rijkszegel was verzegeld.

Voor de tweede maal, in weinige jaren, vervulde de Vorstelijke Vader dezen laatsten pligt, voor de tweede maal ondervond hij de innigste deelneming van zijn Doorluchtig Geslacht en van het algemeen in zijn groot verlies.

Wie zou geen deel nemen in de bittere droefheid waarin de zoo achtingswaardige Vorstelijke ouders zijn gedompeld. Moge in hunne harten die kalmte en vertroosting nederdalen, welke de vruchten zijn van diepe eerbiedigen van het onpeilbaar raadsbesluit van God, van kinderlijk geloof aan Zijne Vaderlijke liefde en van de opbeurende hoop der zaligen wederziens, die het Evangelie den Heeren den hoogen Christen geeft.

— Door Z. Exc. den Minister van Oorlog zal op Maandag den 9den Maart aanstaande, per regiment worden aanbesteed de leverantie van 688 paarden, gedurende de jaren 1846 en 1847 bij corpsen kavallerie en artillerie benoodigd, te weten: aan het 1ste regiment dragonders telken jare 53; 2de reg. 53, 3de reg. 61, regt zijden de artillerie 35; te zamen 344 paarden in het jaar, en 688 in de twee jaren. Onder de te leveren paarden zullen zich aan het laatstgenoemd corps, ieder jaar moeten bevinden 33 trekpaarden. De voorwaarden der aanbesteding liggen ter lezing zoo in de bureaux van de Gouverneurs der Provincien, als aan het Ministerie van Oorlog alhier.

— De benoeming van den Heer Mercier (zie onder België) wordt hier als

(*) De zeereede historieschrijver Meteray verhaalt in zijn *Abrégé chronol.*, in het leven van Frantois I, op het jaar 1531, dat het tijdperk van het einde des jaars 1528 tot in den aanvang des jaars 1531 maar één enkele zomer, scheen geweest te zijn, zoodat men in geen vijf jaren twee nachten achteréén vorst gehad heeft.

zeer gelukkig geacht, omdat hij vroeger Nederlandsch ambtenaar is geweest en zich als zoodanig gunstig heeft doen kennen, en omdat hij als Minister veel heeft gedaan, wat de goede betrekking tusschen beide landen bevorderlijk kon zijn. — Hij wordt eerdaags hier verwacht.

— De *Nederl. Stoompost* deelt mede, dat de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij geene concessie gevraagd heeft tot het maken van eene haven te Scheveningen, noch er aan gedacht heeft die te vragen. Maar de Maatschappij heeft de eerste aanleiding tot deze zaak gegeven door een adres of memorie aan den Koning aan te bieden, waarbij het wenschelijke en het in ruime mate belangrijke dezer onderneming voor de residentie en de hoofdstad in het bijzonder, en voor het Rijk in het algemeen, werd aangetoond. Het gemelde blad meent dat het plan is de haven ter regter zijde van het dorp tot stand te brengen, hetgeen veel minder kostbaar en in verband met, en door verdere voltooijing van het Scheveningsche kanaal, ook als de kortste weg kan aangemerkt worden. Eindelijk betwijfelt de *Ned. Stoompost* niet, dat de concessie tot het aanleggen van eenen atmospherischen spoorweg, stellig geweigerd zou zijn; het blad houdt het daarvoor, dat de zaak nog hangende was.

— Omtrent het gevangen nemen van de muntschenners (zie ons vorig nommer) wordt nog berigt, dat men bij hen, behalve eenige zware baren zilver, ook zeer vele pas gesnoeide muntspeciën, smeltkroezen enz. heeft gevonden. Volgens de *Nieuwe Rott. Cour.* zou er voor eene waarde van *f* 70 à 80,000 aan goederen, goud, zilver en juwelen in het huis aanwezig geweest zijn. De namen der gevangen genomenen zijn: Joseph, Barend en Salomon van Ulm, Jakob en Naatje Salabis, huisvrouw van J. van Ulm, en Isaäk van Rijst.

DELFT, 29 Januarij.

Gisteren morgen is in de Nieuwe Kerk alhier, na aankomst van het Vorstelijke Lijk, in tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Frederik en Hoogstdeszelfs betrekkingen de lijkkist in de Koninklijke grafkelder bijgezet, nadat Z. Ex. de Minister van Justitie, daarin bijgestaan door den Secretaris-Generaal van dat Departement, de kist met het Rijkszegel had verzegeld. Bij die treurige plegtigheid waren tegenwoordig de Graaf P. H. van Limburg Stirum, Hofmaarschalk van HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden en Mr. H. van Berkel, Burgemeester dezer stad, als Commissaris van den Koninklijken grafkelder.

AMSTERDAM, 28 Januarij.

De Raad der stad heeft besloten, om het getal der Hoogleeraren in de Medicijnen met één te vermeerderen, ten einde de Pathologie en Medicina forensis te onderwijzen, welke vakken, sedert den dood van den Hoogleeraar van der Breggen onvervuld waren gebleven.

— De Heer Serrurier alhier is benoemd tot Consul-Generaal van Saksen-Weimar-Eisenach voor de Nederlanden.

— Onder de giften die bij de Commissie ter ondersteuning der 13 Weduwen en Weezen te Hattem ontvangen zijn, komen voor: van Z. K. H. den Prins van Oranje *f* 150 en van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden *f* 100.

— De assuradeurs van deze stad, alsmede die van Antwerpen, Bremen, Hamburg en Londen, deelen 32 zeeramen mede, in de laatste 4 maanden, eindigende met 31 December, waarbij vaartuigen, menschen en goederen verloren zijn.

DEN HELDER, 26 Januarij.

Met de vischvangst gaat het tot dus ver niet gunstig; er wordt, hetgeen voor dezen tijd opmerkenswaardig, maar voor den visscherman treurig is, bijna geen schelvisch gevangen en zeer weinig kabeljaauw. Onze inwoners kunnen zich ter naauwernood een' tijd herinneren, dat er zoo weinig visch werd aangebragt.

UTRECHT, 28 Januarij.

Het verbouwen van de Boelen te Amersfoort tot een Locaal ten dienste der terechtzittingen der Arrondissements-Regtbank aldaar, is aangenomen door den Timmerman in genoemde stad G. van der Vees, voor *f* 7,300.

— Onder de ingezonden stukken leest men in de *Utrechtsche Courant* het volgende:

Onze als dichter bekende landgenoot Da Costa heeft nu reeds sedert eenige jaren te Amsterdam, zijne woonstede, voor een uitgezocht auditorium eene reeks van gewijde redevoeringen gehouden. Den vorigen winter heeft hij zich laten overhalen, om zich van tijd tot tijd ook in den Haag te doen hooren. Daar, naar wij vernemen, behooren zijne toehoorders nog meer tot den aanzienlijken stand, dan wel te Amsterdam. Nu dezen winter heeft hij mede aan de uitnoodiging van verschillende ingezetenen dezer stad gehoor gegeven, doch men betreurt het, dat de redevoeringen des Heeren Da Costa alhier zoo zeldzaam zijn.

In de Hofstad is het voorbeeld, door den Heer Da Costa gegeven, gevolgd geworden door den Warmondschen Hoogleeraar Borret, die, zoo wij niet verkeerd zijn onderrigt, zijne godgeleerde studiën te Rome onder de leiding der Jesuiten heeft voltooid. Hoezeer de laatste zijne redevoeringen houdt in de St. Theresiakerk en de eerste in de taal van het Genootschap Diligentia, zoo hebben echter de voordragten van beide tot onderwerp de gewijde Schriften, en onzen Heiligen Verlosser of de kerk van Christus.

Beide Heeren rekenen enkel op een beschaafd en verlicht gehoor. Dit blijkt bij den eersten aan de geldelijke bijdrage, die gevorderd wordt om in de zaal van Diligentia te worden toegelaten; bij den anderen, alhoewel Nederlander van geboorte en opvoeding, als sprekende in de Fransche taal. — Zij die in de gelegenheid geweest zijn den Abt Borret zoowel als den Heer Da Costa te hooren, verzekeren dat beide, — hoezeer streng in de beginselen van het kerkgenootschap, waartoe zij behooren, — evenwel eene urbaniteit en verdraagzaamheid aan den dag leggen, welke men weinig kon verwachten. Daaraan willen dan ook velen het hebben toegeschreven, dat bij den een' zoo wel als bij den ander, de meeste toehoorders tot andere gezindheden dan die der sprekers, behooren. Wij veroorloven ons geene aanmerkingen of bedenkingen, en vermelden slechts de omstandigheden. Wij willen enkel gevraagd hebben of wij hierin de teekenen des tijds hebben op te merken?

Wat men overigens zeggen of denken moge, voorzeker bestaat er thans leven, opgewektheid en wrijving in de godsdienstige wereld, bij de volken die tot den Germaanschen stam behooren. — In Engeland is het voornamelijk de Protestantsche geest die, in het verschil over de zaken van Otaheite, tot oorlog tegen Frankrijk raadde, dien oorlog wilde. Een' oorlog welke inzonderheid door de wijsheid van Louis Philippe is verhoed geworden. Evenwel ziet men in dat zelfde, bijna zouden wij zeggen ultra Protestantsche — doch in alle gevalle, hoog ernstig Protestantsche Engeland, — een aantal geleerde mannen, meestal geestelijken van de heerschende kerk, eerst het zoogenoemde Puseïsmus belijden en vervolgens tot de kerk van Rome overgaan. — In Duitschland heeft de aanbidding van den Trierschen rok een' grooten nasleep gehad. — Eene lawine heeft zich losgescheurd; verwoestend is ze op de Roomsche kerk nedergestort en ze rolt nog steeds voort, vermeerderende en aangroeijende en het Pausdom op zijn grondvesten doende trillen. — Voor het protestantisme, of wil men, voor de ware leer van Christus, verwachten wij van den eenmaal opgewekten Duitschen geest de meest verblijdende uitkomst.

Wanneer zal dit zijn? Dit weten wij niet. Wij gelooven, dat de Duitsche Katholieke kerk nog steeds in hare eerste ontwikkeling is, zoodat men over haar nog geen oordeel vellen mag, noch kan. — Zal zij voor de andere volkeren van den Germaanschen stam ook vruchten dragen? Dit mede gelooven wij te mogen vertrouwen. — Intusschen wenschen wij alle welgezinden, allen die het wèl meenen met de gezuiverde godsdienst in hare verbreiding, te zien opgewekt tot waakzaamheid en werkzaamheid.

ARNHEM, 29 Januarij.

De persoon van W. J. Boxs is veroordeeld tot de straf van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd, tuchthuisstraf van 10 jaren en *f* 250 boete, wegens medepligtigheid aan valschheid in geschriften van publieke administratie.

ZWOLLE, 27 Januarij.

Men berigt ons van Epe, in Gelderland, het volgende treurig voorval: In den morgen van den 23sten dezer, begaf zich G. v. V., een arbeider bij de beneden schutsluis van het kanaal op Apeldoorn, naar zijnen broeder die onder Oene woont; daar zijnde, komt de bakker brood brengen en uit scherts gaan de beide broeders eene weddingschap aan om geblinddoekt een witte brood met een broodmes in een bepaald getal sneden door te snijden; genoemde G. v. V. bindt zijnen broeder een doek voor de oogen en gaat ter zijde, doch blijft te digt in de nabijheid. Zijn broeder maakt met het mes een hevigen zwaai en stoot het G. v. Vr. in de zijde. Na een smartelijk lijden van 1½ uur gaf deze den geest.

GRONINGEN, 26 Januarij.

Den 23sten dezer is alhier in den ouderdom van 69 jaren overleden Jhr. Mr. H. Trip, Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Groningen.

— Uit het jaarlijksch verslag van den staat der landhuishoudkundige school alhier, over het afgeloopen jaar, blijkt dat de genoemde school geregeld is vooruitgegaan.

Bij een vorig verslag werd berigt, dat eene boerderij te Haren bij Groningen was aangekocht, en het bouwen van een voor de leerlingen ingerigt gebouw en schuur daarop aanbesteed.

De winter heeft dat bouwen aanmerkelijk vertraagd, zoodat het niet vóór den 24sten Junij 1845 door de leerlingen kon betrokken worden. De geregeldheid van het werk en de orde van de gehoele inrigting moesten hierbij aanmerkelijk lijden, vooral ook, omdat het aantal leerlingen sneller toenam, dan men aanvankelijk gerekend had, daar men er al dadelijk 10 en later 13 te Haren gehuisvest heeft.

Hetgeen er echter aan de geregelde orde in 1845 ontbrak, vertrouwt men, dat in 1846 geheel zal hersteld zijn, doordien het bestuur nu alles, in overleg met den onderwijzer voor de praktijk, vooraf heeft geregeld en niet alleen wat, maar ook hoe alles gekweekt zoude worden, en hoe de leerlingen verschillende werkzaamheden, bij afwisseling onderling, zouden verrigten: terwijl in dit tweede jaar van beteeling voor de zoo noodzakelijke zuiverheid van het land, ook door de invoering der rijenteelt, beter zorg kan gedragen worden, dan dit wel in het eerste jaar geschied is. Er is voorts op goeden, hoogen grond een ploegveld aangewezen, tot oefening voor de leerlingen in die gedeelten van het jaar, dat er anders weinig werkzaamheden op den akker te doen zijn.

De boerderij was te klein voor genoegzame verscheidenheid van cultuur. Hierin heeft men aanvankelijk voorzien door het bijhuren van voor ruim *f* 200 goed land; welke uitbreiding het bestuur voornemens is voort te zetten.

Bij de behoefte aan geldelijke ondersteuning, voor het koopen, bouwen, enz., wordt voorts vermeld, dat de inrigting van den Baron Sixma van Heemstra, de som van *f* 25, van de Maatschappij tot Bevordering der Nijverheid te Haarlem onderscheidene geschriften, als ook van drie personen, eenige landbouwkundige boeken ten geschenke ontving, waardoor, even als door

het bijkoopen van eenige belangrijke werken, de boekerij der school toeneemt en met nut gebruikt wordt.

In den winter-cursus worden de lessen in de landhuishoud-, natuur-, schei- en werktuigkunde, natuurlijke geschiedenis, kruid- en wiskunde zeer geregeld bijgewoond. Door de welwillendheid van den Hoogleeraar Mulder, is het onderwijs in de scheikunde nog met twee uren in de week vermeerderd. Ook heeft de Heer Lector van Cleeff de school zeer aan zich verplicht, door het opstellen van een handboek voor de Werktuigkunde. De afzonderlijke lessen over den landbouw in de Keerkringslanden, voornamelijk met toepassing op de Oost- en West-Indische koloniën, worden door twee der leerlingen bijgewoond.

Wij tellen op dit oogenblik 17 leerlingen, waarvan 4 uit de provincie Groningen, 2 uit Friesland, 1 uit Drenthe, 3 uit Utrecht, 4 uit Zuid-Holland, 1 uit Noord-Holland, 1 uit Noord-Braband en 1 uit de West-Indiën. In den zomer is het aantal leerlingen altoos iets kleiner, omdat er ook eenigen zijn, vooral zoons van landbouwers, die alleen de winterlessen aan onze school bijwonen, doch des zomers de praktijk op hunne eigene woonplaats beoefenen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NIEUW-ZEELAND.

Een dagblad van Zuid-Australië maakt melding van een nieuw gevecht, hetwelk plaats zou hebben gegrepen tusschen de Britsche troepen en het opperhoofd Heki. De Engelschen waren teruggeslagen en hadden een verlies geleden van 320 man aan dooden en gekwetsten. De Gouverneur, Kapt. Fitzroy, acht zich in zijne woning niet veilig; hij brengt iederen nacht in de kazerne door.

ALGERIE.

ALGIERS, 20 Januarij.

Abd-el-Kader heeft toch zijne plannen moeten opgeven en is thans gelegerd in de kleine woestijn bij de zoute meren ten zuidwesten van Mascara. Vele stammen zijn tot de orde teruggekeerd. De rampspoed van de afdeeling van den Generaal Lavasseur heeft bewezen, wat onvoorziene gevaren men loopen kon, met te volharden om 's winters in het Algerijnsche gebergte te willen oorlogen.

Door het stormachtig weder zijn wij zonder tijdingen van den Maarschalk Bugeaud. De afdeeling ruiterij onder den Generaal Jussuf is ontbonden en de verschillende corpsen hebben hunne cantonnementen betrokken om de hun zoo noodige rust te nemen.

— De *Akhbar* deelt eenige nieuwe bijzonderheden mede van het onheil der afdeeling van den generaal Levasseur bij Setif.

De inwoners dier plaats hebben hunne huizen in hospitalen herschapen. Den 5den dezer ging met den dag een convooi van alle verkrijgbare rijtuigen naar het laatste nachtverblijf der afdeeling heen, om de dooden en stervenden af te halen, en is deels dien zelfden, deels den volgenden dag teruggekeerd, al degenen met zich voerende die het onderweg, te El-Melhoen en verder op had gevonden. De nog zeer uitehloopende berigten doen vermoeden dat het getal slachtoffers tusschen de honderd en twee honderd bedraagt. Te Setif en in den omtrek lag de sneeuw twee Ned. ellen hoog, en in de valeijen was die hoogte wel dubbel.

Men heeft er uit geleerd dat wat de Arabieren van dagelijke sneeuwstormen verhalen, geen oostersche verdichting is.

De artillerie is zonder verlies van wapenen, manschappen of tren in volkomen orde te Setif aangekomen. De lieden van dat wapen, waartoe de grootste en sterkste wonden gekozen, hebben, hoeveel zij ook leden, het toch nog uitgehouden.

SPANJE.

MADRID, 20 Januarij.

Bij de beraadslagingen over het adres van antwoord op de troonrede in de Kamer van Afgevaardigden, heeft een lid gesproken tegen de nieuwigheden door de Regering, ten aanzien van het onderwijs ingevoerd, het afkeurende, dat er eene afscheiding gemaakt was tusschen geestelijke en burgerlijke scholen, omdat die onwettig was en er veel geld mede verspild werd. Hij zeide, dat de studie in het algemeen en die van de wijsbegeerte in het bijzonder, thans op zeer lagen trap in Spanje stond. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de genomen maatregelen verdedigd, door te kennen te geven, dat hij gehandeld had ingevolge de besluiten van de kerkvergadering van Trente.

ITALIE.

ROME, 14 Januarij.

Gisteren werd het feest der talen, door de kweekelingen der Propaganda gevierd. Men maakte een aanvang met de talen der klassieke oudheid, der Grieken en Romeinen; daarop spraken Italianen, Franschen, Spanjaarden, Portugezen, Duitschers, Engelschen, Schotten, Ieren, Zweden, Nederlanders, Polen, Hongaren, Illyriërs, Bulgaren, Turken, Nieuwe Grieken, Katalonjërs, Maltesers, Hebreërs, Syriërs, Chaldeuwen, Kopten, Arabieren, Aethiopiërs, Georgiërs, Amhariërs, Chinezen, Samaritanen, Armeniërs, Persianen, Albanezen, Sabeërs, Mongolen, Kurden en Celten, in de talen van hunne stammen en verschillende dialecten. Het feest zou den volgenden dag herhaald worden, daar de zaal der Propaganda te klein was, om alle toehoorders te bevatten, onder welke, behalve een aantal Kardinalen, ook nog de meeste alhier aanwezige vorstelijke personen, tegenwoordig waren.

— Den 12den is de Koningin van Napels, juist op den verjaardag van haren Gemaal, van een' Zoon bevallen. Dit is het vierde kind, dat uit dit tweede huwelijk des Konings geboren wordt, welke er slechts één uit zijn eerste huwelijk had, den Kroonprins, geboren 16 Jan. 1836. De tegenwoordige Koningin is eene dochter van den Aartshertog Karel van Oostenrijk.

PRUISSEN.

BERLIJN, 25 Januarij.

De hoogte der graanprijzen is hier voor de kleinere bakkers zeer nadeelig. In den laatsten tijd zijn er 40 hunner, die niet meer in staat waren voorraad op te doen, genoodzaakt geweest hunne winkels te sluiten en bankroet te gaan.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 21 Januarij.

Voor eenige dagen had de Minister van Binnenlandsche Zaken belooft aan de Kamers een wetsontwerp te zullen indienen, betrekkelijk degenen die geene zitting in de Kamers kunnen nemen, zonder toestemming des Konings. Hij heeft die wet thans ingeleverd, welke echter in geenen deele voldoet, daar niet alleen hofbeambten en openbare ambtenaren, maar ook burgemeesters, advocaten, officieren en militaire ambtenaren, zich na hunne verkiezing, aan eene nadere goedkeuring des Konings zullen moeten onderwerpen.

— Het door den Vorst von Wrede in den Rijksraad gedaan voorstel, dat de naam der Koningin in de openbare gebeden niet zou weggelaten worden, is door de Eerste Kamer met algemeene stemmen verworpen.

SAKSEN.

DRESDEN, 16 Januarij.

De Tweede Kamer der Standen heeft, even als de Eerste, de wetsontwerpen aangenomen, waarbij aan de Duitsch-Katholijken tijdelijk gemeenzame regten verzekerd worden; alleen heeft zij, in tegenstelling van de Eerste beslist, dat ook hunne leeraren huwelijken zouden inzegenen. Bij de beraadslagingen is gebleken, dat vele leden, hoewel niet tot dat nieuw kerkgenootschap behoorende, er zeer mede ingenomen waren. Een der leden, die R. K. is, zeide onder anderen: dat, nu het Duitsch-Katholicismus bestond, het voor een Christelijk land onchristelijk zou wezen, het vrijheid van eeredienst te weigeren, te meer daar die weigering het gevoelen van zijne aanhangers niet veranderen zou. De Heer Rewitser, een Duitsch-Katholijk, gaf te kennen: dat de Kamers, door den geest der waarheid en Christelijke liefde bezield, het best de vraag zouden kunnen beantwoorden, of men hier te denken had aan eene dwaling van onzen tijd, dan wel aan eene betere opvatting van het Christendom.

HESSEN-DARMSTADT.

OFFENBACH, 20 Januarij.

Eergisteren is eene openlijke verklaring, door een aantal Protestantsche burgers onderteekend, in druk verschenen, behelzende, dat zij besloten hebben, aan de vernieuwing der Evangelische kerk en aan de met onzen tijd overeenkomstige voortzetting der hervorming der 16de eeuw, deel te nemen. Zij hopen daardoor in een broederlijk verband met eenen ieder van alle geloofsbelijdenissen, met name van de Duitsch-Katholijken mede te werken tot den opbouw eener, door de Christelijke wereldkerk omvatte Duitsche volkskerk.

ENGELAND.

Het Fransche blad, *le Journal des Débats*, een overzigt gevende van het laatst voorgevallene met het Engelsch ministerie, zegt: de beweging der wereld in, ten aanzien der wijze waarop, gedurende de ongeëindigde ministeriële krisis, de twee eerste staatslieden van dat land, Sir R. Peel en Lord John Russell hunnen pligt omtrent het vaderland, hunne Koningin en zichzelven hebben begrepen. Het is, zegt dit blad, een eenig schouwspel in de geschiedenis der constitutionnele Regeringen, hetwelk deze twee hoofden van partijen vertoond hebben, hunne mededinging vergetende, of zich dezelve slechts herinnerende om ze tot het algemeen welzijn te doen uitloopen; slechts er op bedacht, om in plaats van elkander moeijelijkheden in den weg te stellen, de een den ander de taak gemakkelijk te maken, om het lot van hun land te leiden te midden van eene hevige krisis, van den eenen kant, een man uit het volk, zich thans door zamenloop van omstandigheden, aan het hoofd bevindende van de aristokratische partij; van de andere zijde, een man gesproten uit een der oudste geslachten, die de oligarchie waren toegedaan, zich aan het hoofd van de volkspartij bevindende; beiden elkander de hand gevende en de Koningin die aan beiden reikende, opdat uit die vereeniging het welzijn des volks voortspruite. Dit is voorzeker een schouwspel regt geschikt om zoowel de Koningin te vereeren als de Ministers en het land die het geven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Januarij.

Het dagblad *la Patrie*, vóór eenige dagen den vergelijkenden staat van den toestand der schatkist in 1844 en 1845 medegedeeld hebbende, maakt in zijn laatste nommer de volgende opmerking: deze stukken zullen in het algemeen de grondslag kunnen zijn van stellige beschouwingen over de algemeene staathuishoudkunde der natiën. Maar de staat van inkomsten der Nederlanden heeft dit jaar een geheel bijzondere belangrijkheid, want de Regering van dat land heeft sedert een jaar eene hervorming in het stelsel van uit- en ingaande regten ingevoerd, welke zoo dezelve niet eene geheele hervorming mag heeten, ten minste zeer onbekrompen is.

— Eenige Jesuiten hebben het huis dier orde in de hoofdstad, hetwelk vóór eenigen tijd was ontruimd, weder betrokken, zonder dat de Overheid hierop acht schijnt te geven.

— In den nacht van den 26sten is in de voorstad St. Antoine eene zijdefabrijk afgebrand; de schade wordt op 500,000 fr. begroot.

— Uit het departement Eure et Loire wordt geschreven, dat er eene schapen-ziekte heerscht, die ze bij honderden wegraapt. Het is de zoogenaamde hoi, door de vochtigheid van het vorige jaar veroorzaakt. Onderscheiden landbouwers hebben hunne geheele kudde in weinige dagen verloren. Het stallen der schapen schijnt een goed voorbehoedmiddel te zijn.

— De Heer d'Haveloose te Nantes, die een vermogen van 800,000 fr. naliet, heeft slechts 100,000 aan zijne erfgenamen en het overige aan de armen dier stad vermaakt.

— De *Democratie pacifique* meldt, dat een jong kunstenaar de uitvinding heeft gedaan, om te beletten, dat schietgeweren, van welken aard ook, onwillekeurig afgaan. De uitvinding moet zeer eenvoudig, en toch ook zeer zeker zijn, en men moet zich, haar ziende, verwonderen, dat men er niet reeds sedert eeuwen op bedacht is geweest. Genoemd dagblad staat voor de waarheid van het berigt in, zonder evenwel de uitvinding zelve te beschrijven.

— Den 17den December is op het eiland Martinique, dat vóór twee jaren zoo zeer door eene aardbeving geleden had, weder eene aardschudding gevoeld, welke echter geene schade heeft te weeg gebragt.

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Januarij.

De *Courier d'Anvers* zegt uit goede bronnen te weten, dat de onderhandelingen met Nederland zeer ernstig zijn, bevat; dat zij op uitgebreide grondslagen zullen worden voortgezet; dat beide Regeringen door de ondervinding der laatste weken ingelicht, de nutteloosheid en het gevaar van op dien weg te blijven, hebben ingezien; dat vooral de Nederlandsche Regering zich thans geneigd betoont, om niet allen met België te onderhandelen om den staat van zaken, vóór 29 November bestaande, te herstellen, maar selfs om een wijzigend handelsverdrag te sluiten; dat dit verdrag zou strekken om den toestand van den handel en nijverheid zoo veel mogelijk te herstellen, zoo als die was vóór 1829; dat men zal trachten voor de Belgische in- en uitvoeren op Java eene bijzondere begunstiging te erlangen; dat daartegen dezelfde begunstiging zal worden bedongen voor de invoeren van zee en visch, benevens andere Nederlandsche uitvoer-artikelen; eindelijk dat Nederland niet ongeneigd schijnt, een clausule toe te staan, waarbij het beste deel van deszelfs koffij, regtstreeks te Antwerpen zou moeten worden aangevoerd, om de voordeelen, aan de Belgische vlag toegekend, te kunnen genieten.

Het blad beschouwt, op grond van een brief uit Brussel het sluiten van het handelsverdrag als zeer aanstaande. Op de Ministeriën van Buitenl. zaken en Financiën heerscht bijzonder veel levendigheid. De geschriften met Nederland houden uitsluitend de aandacht der regering bezig.

— Het dagblad *l'Indépendant* verzekert dat de Heer Mercier, Gouverneur van Henegouwen naar 's Gravenhage zal vertrekken als buitengewoon Commissaris, om de onderhandelingen tusschen de handelsregeten met de Nederlanden, te zamen met den Generaal Willmar weder aan te knoopen.

De armoede en ellende in Vlaanderen nemen al meer en meer toe. Geheele huisgezinnen slepen zich naar elders heen, om de barmhartigheid in te roepen; velen worden wegens bedelarij opgepakt en naar het bedelaarsgesticht gebragt, hetgeen echter meestal vruchteloos verzeld. Rijna naakt en uitgehongerd vallen, die elendigen uitgeput op de straten neder en vooral lijden kleine kinderen onbeschrijfelijk veel.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. G. OLIPHANT

en

A. S. HOPPE.

LEYDEN, 29 Januarij 1846.

Algemeene Kennisgeving.

Heden, verlate voormiddag van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe A. L. P. NORRE, gelukte Echtgenoote van

Mr. H. OBREEN.

Leyden, 27 Januarij 1846.

Heden ontslapen tot droefheid zijner Dochter, Behuwd-Zoon en Klein-Kinderen, GIJSBERT VAN DER SPRUYT, in den gezegenden ouderdom van bijna 80 jaren.

LEYDEN, 24 Januarij 1846.

Algemeene Kennisgeving.

Gisteren avond overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van 71 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot HENDRIKA VAN DEN ENGH, die gedurende ruim eene halve eeuw mij op den weg naar de eeuwigheid vergezelde.

LEYDEN, 29 Januarij 1846.

A. VENKER.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van J. H. HOBBY, Maandag 2 Februarij 1846:

Theresia of het Weeskind van Geneve, Tooneelspel. In zeer vele jaren niet vertoond. Gevolgd door: ***de Lekkerbek sonder Geld,*** Blijspel met Zang. *Aanvang ten* ZES *ure.*

☞ *De volgende Speeldagen tot aan Vasten-Avond, zijn bepaald op Donderdag* 12, *Maandag* 16 *en Maandag* 23 *Februarij.*

SEMPRE CRESCENDO.

CONCERT TEN BEHOEVE DER LEYDSCHE ARMEN,

Op den 3den Februarij 1846, in den Schouwburg.

De aanvang is ten *half zeven ure* precies, terwijl de deuren van den Schouwburg en de toegangen tot de verschillende plaatsen gelijktijdig ten *half zes ure* zullen geopend worden.

De *Toegang Kaartjes* zijn tegen betaling van *f* 1.49 ook te bekomen ten Kantore van de Boekhandelaars D. DU MORTIER EN ZOON, van des voormiddags 10 tot 's namiddags 5 ure, en ten huize van J. ROBERT op de Breedestraat, terwijl Programma's op den avond van het Concert, aan de Zaal van den Schouwburg, zullen worden uitgereikt.

F. WERNER, Mr. *Stucadoor,*

beveelt zich bijzonder in de gunst zijner geëerde Stadgenooten en belooft eene civiele bediening, daar hij het dagloon op de de volgende wijze gesteld heeft: van *f* 1.40 op *f* 1.40. Is Verhuisd van de Turfmarkt naar de Haarlemmerstraat, Wijk VI, N°. 464.

Daar J. MILKAN, in de Kruisstraat, ziek van zijnen Handel is allerlei sort van ***Pluimgedierte*** en ***Konijnen*** heeft ontdaan, hetzij de Ondergeteekende dien Handel aanvaard; zullende bij steeds voorzien zijn van allerlei ***Pluimgedierte***, zoowel ***Kippen*** en ***Duiven*** als Indische en vreemde ***Vogels*** en ***Konijnen***, zoowel levend als dood. Verzoekt ieders gunst en aanbeveling, onder verzekering eener voldoende bediening

J. H. VAN DEN HOEK,

Zijdgracht Lachter de Catenmarkt, Wijk II. N°. 992.

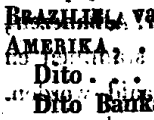

voor een matigen prijs, eene goed geconserveerde **PIANO**, van 5 Octaaf, vrij zwaar van toon, vooral geschikt tot accompagnement bij Kerkgezang. Te bevragen in persoon of met franco brieven onder letter D, aan het Bureau dezer Courant.

Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te *Leyden* ziet heden het licht:

Het Twee en Twintigste Vervolg op zijne

LEESBIBLIOTHEEK,

bevattende thans ruim **9,000** *Hollandsche, Fransche, Duitsche* en *Engelsche* WERKEN.

BEURSBERIGT VAN SCHULDBRIEVEN.

LEYDEN, Woensdag 28 Januarij.

NEDERLAND, Werkelijke Schuld	» 2½	pCt.	60⅜	60⅝ 60⅞
Dito	» 3	»	73⅛	73⅝ 73⅛
Dito	» 4	»	95⅛	95⅜ 95⅝
O. I. Leening	» 4	»	94⅞	
Amortisatie Syndicaat	» 4½	»	99 1/16	
Dito	» 5	»		
Handel-Maatschappij	» 4½	»	164⅜	
Haarlemmermeer	» 5	»		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»		
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»	»		
BELGIE, Certificaten	» 2½	»	54⅛	54⅝
Dito Dito	» 2½	»		
Dito. bij ROTHSCHILD	» 2½	»	54⅛	54⅝
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	23⅛	23⅜
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5	»	22	22⅛
Dito Coupons Ardoins	» 2½	»	40⅛	
Coupons Ardoins	»	»	23⅛	23⅛ 23⅜
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	61 1/16	61⅛ 61 1/16
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105⅛	105⅜
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»		
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	97⅛	98
Dito bij HOPE	» 4	»	90⅛	
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	89⅜	89⅞
Certificaten te Hamburg	» 5	»		
Inschrijving in Assign.	» 6	»		
Certificaten van dito	» 6	»		
POLEN, Certificaten	» 4	»		
Dito Aandeelen met Loting	f 300	f		
Dito dito	» 500	»		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	»	»		
OESTENRIJK, Oblig. Wenner Bank	» 5	pCt.	99⅛	
Idem	» 4	»		
Oblig. Metalliek	» 5	»	109⅛	
Idem	» 2½	»	62⅛	
Aandeelen 28 Mei 1834	f 500	f		
Idem 1 April 1839	f 250	f		
NAPELS, Certif. bij Lau. en Beur. à	5	pCt.	93¼	93½ 93¼
BRAZILIE, van 100 £	» 5	»	85⅛	
AMERIKA	» 5	»		
Dito	» 6	»		
Dito Bankactien	» 5	»	5⅛	5⅜
MEXICO	» 5	»		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.